

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

90

Vragen van het lid **Hijink** (SP) aan de Minister voor Langdurige Zorg en Sport over het bericht «Zorgpersoneel met long covid radeloos, vakbonden stellen ultimatum aan kabinet» (ingezonden 19 augustus 2022).

Antwoord van Minister **Helder** (Langdurige Zorg en Sport) (ontvangen 28 september 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3951.

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «Zorgpersoneel met long covid radeloos, vakbonden stellen ultimatum aan kabinet»?¹

Antwoord 1

Het kabinet is zich bewust van de ingrijpende gevolgen die alle mensen met langdurige post-COVID klachten ondervinden. Daarom heb ik, samen met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en de Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs (P&VO), deze zomer verkend hoe mensen met langdurige post-COVID klachten extra ondersteund kunnen worden. Het kabinet heeft besloten het beoogde vervolg op de uitkomsten van de verkenning juridisch breder te laten wegen door eerst voorlichting in te winnen bij de Afdeling Advisering van de Raad van State. Na ontvangst van de voorlichting van de Raad van State beslist het kabinet over het vervolg op de verkenning en zal uw Kamer daarover zo spoedig mogelijk per brief worden geïnformeerd.

Vraag 2

Bent u het ermee eens dat de groep zorgverleners die nu door het Post Covid Syndroom thuis zit een enorm belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de strijd tegen het coronavirus?

¹ AD, 18 augustus 2022, «Zorgpersoneel met long covid radeloos, vakbonden stellen ultimatum aan kabinet», www.ad.nl/gezond/zorgpersoneel-met-long-covid-radeloos-vakbonden-stellen-ultimatum-aan-kabinet~a8416cb1/.

Antwoord 2

Alle zorgmedewerkers die zorg hebben verleend aan COVID-patiënten of daar nauw bij betrokken waren, hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de strijd tegen het virus. Dat sommigen van hen langdurige post-COVID klachten hebben ontwikkeld met als gevolg dat zij minder of zelfs niet meer kunnen werken, vind ik heel schrijnend.

Vraag 3

Herinnert u zich de oproep van uw ministerie om een applaus te geven voor de zorg: «Onze dank aan hen is groot, daarom klappen we straks om 20 uur voor de zorg (en al die anderen).»?²

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Herinnert u zich de stelling van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving dat «Ruimhartigheid is geboden bij de omgang met zorgmedewerkers die in de frontlinie hebben gestaan om de samenleving draaiende te houden»?³

Antwoord 4

Ja. Ik heb kennisgenomen van het rapport «(Maat)werk bij langdurige klachten na COVID». Op 16 september heb ik uw Kamer geïnformeerd dat de door uw Kamer bij brief van 12 juli jl. (kenmerk 2022Z14973) gevraagde beleidsreactie op het rapport «(Maat)werk bij langdurige klachten na COVID» van de Raad voor de Samenleving, onderdeel zal uitmaken van de brief die volgt.

Vraag 5

Wat vindt u ervan dat zorgverleners in de beginperiode van de pandemie vaak onbeschermd werkten met besmette patiënten als gevolg van de toen geldende richtlijnen van de overheid en daardoor een groot risico liepen op besmetting en het Post Covid Syndroom?

Antwoord 5

Tijdens de eerste golf (maart – juni 2020) werd de wereld overvallen door een pandemie die ongekend was in zijn aard. Een nieuw en onbekend virus overspoelde de Nederlandse samenleving en de zorg, terwijl er nog geen vaccin beschikbaar was en zorg verleend moest worden op basis van de toen beperkte beschikbare kennis. Door de toegenomen kennis over het virus, weten we nu veel beter hoe we de risico's op besmetting kunnen beperken en over de behandeling van COVID-patiënten.

De beroepsgroepen hebben, samen met het RIVM, op basis van de toen beschikbare kennis richtlijnen opgesteld voor het verlenen van zorg. Deze richtlijnen waren evidence based en gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Ik deel uw conclusie niet dat als gevolg van de toen geldende richtlijnen mensen onbeschermd hebben gewerkt met besmette patiënten en daardoor post-COVID klachten hebben ontwikkeld. Veiligheid op de werkvloer is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de werkgever.

Vraag 6

Bent u het ermee eens dat dit uw ministerie een enorme verantwoordelijkheid geeft om de groep zorgverleners die nu door het Post Covid Syndroom thuis zitten zo goed mogelijk te ondersteunen?

Antwoord 6

Post COVID-klachten doen zich breed in de samenleving voor. Zoals toegelicht in de brief van 27 juni jl.⁴ biedt het kabinet via drie sporen ondersteuning aan eenieder met post-COVID klachten. Het eerste spoor richt

² <https://twitter.com/MinVWS/status/1239914975260561409>.

³ <https://www.raadvv.nl/documenten/publicaties/2022/07/06/langdurige-klachten-na-corona>.

⁴ Kamerstuk 25 295, nr. 1923.

zich onder andere op het doen van onderzoek om beter beeld te krijgen van de klachten en effectieve behandeling van post-COVID. Het tweede spoor ziet op het verbeteren van het ondersteuningsaanbod voor mensen met post COVID, middels het tijdelijk vergoeden van paramedische herstellzorg en het financieren van C-support. Het derde spoor ziet op de ondersteuning bij het werk. Hierover blijft het kabinet ook in gesprek met sociale partners om werkenden met langdurige post COVID voor de arbeidsmarkt te behouden.

Vraag 7

Bent u van mening dat de ondersteuning die uw ministerie momenteel aan deze groep biedt voldoende is om aan deze verantwoordelijkheid te voldoen?

Antwoord 7

Zie mijn antwoord op vraag 6.

Vraag 8

Wat vindt u ervan dat een deel van deze groep momenteel in financiële problemen komt, doordat zij hun baan en (een deel) van hun inkomen zijn verloren als gevolg van het Post Covid Syndroom? Bent u het ermee eens dat dit een onacceptabel gevolg is van hun inzet in de strijd tegen het virus?

Antwoord 8

Zie mijn antwoord op vraag 1 en vraag 2.

Vraag 9

Waarom duurt het zo lang voordat deze groep zorgverleners een fatsoenlijke financiële schadevergoeding krijgt? Waarom heeft u het tot een ultimatum van de vakbonden laten komen?

Antwoord 9

Ik ben mij zeer bewust van de urgentie van de financiële problemen van sommige zorgmedewerkers. Deze zijn in de persoonlijke gesprekken die ik met een aantal van hen had, expliciet onder mijn aandacht gebracht. Tegelijkertijd vraagt deze kwestie om zorgvuldigheid. Juist vanwege die zorgvuldigheid heb ik het voorstel dat naar aanleiding van de gezamenlijke verkenning met OCW en SZW is opgesteld, in een verzoek tot voorlichting voorgelegd aan de Afdeling Advisering van de Raad van State. Ik zal uw Kamer zo spoedig mogelijk adviseren over de uitkomsten daarvan.

Vraag 10

Bent u bereid om zo snel mogelijk een fatsoenlijke financiële schadevergoeding te geven aan deze groep en hiervoor niet de deadline van de vakbonden af te wachten?

Antwoord 10

Zie mijn antwoord op vraag 1 en mijn antwoord op vraag 9.